

Що таке торгівля людьми.

Торгівля людьми – це здійснення незаконної угоди, об'єктом якої є людина, а так само вербування, переміщення, переховування, передача або одержання людини, вчинені з метою експлуатації, з використанням обману, шантажу чи уразливого стану особи.

Торгівля людьми – це форма сучасного рабства та порушення прав людини, з метою отримання прибутку з експлуатації чоловіків, жінок і дітей. Це не лише сексуальна експлуатація або випадки, пов'язані із викраденням людей. Більшість постраждалих серед українців перебували в трудовій експлуатації або були втягнені в злочинну діяльність, за що наразі відбувають покарання у вигляді позбавлення волі з різними термінами ув'язнення.

Для торгівлі людьми не існує державних кордонів чи вікових обмежень. Потрапити в сучасне рабство може будь-хто, не залежно від рівня освіти чи соціального статусу.

Торгівля людьми – це кримінальна індустрія, яка продовжує зростати та приносити трафікерам (люди, які займаються вербуванням, продажем та експлуатацією з метою отримання вигоди) більше 150 млрд. доларів США доходу щороку.

Форми торгівлі людьми.

- сексуальна експлуатація;
- використання в порнобізнесі;
- втягнення у злочинну діяльність;
- залучення в боргову кабалу;
- усиновлення (удочеріння) з метою наживи;
- використання в збройних конфліктах;
- експлуатація її праці;
- примусова праця;
- примусова вагітність;
- вилучення органів;
- проведення дослідів над людиною без її згоди;
- примусова праця.

Примусова праця (примусове надання послуг) – усяка робота або служба, що вимагається від будь-якої особи під загрозою якогось покарання.

Сексуальна експлуатація – це використання особи іншою людиною з метою отримання прибутку для задоволення сексуальних потреб третіх осіб.

Під використанням в порнобізнесі слід розуміти залучення особи (в якості актора, статиста, робочого тощо) до виготовлення з метою розповсюдження або збуту предметів, що є носіями графічної інформації, яка спрямована на збудження статевої пристрасті шляхом цинічного, безсоромного, грубо натуралістичного або протиприродного відображення статевого життя людей.

Втягнення у злочинну діяльність – це дії, пов'язані з безпосереднім психічним чи фізичним впливом на особу та вчинені з метою викликання у неї прагнення взяти участь в одному чи кількох злочинах. Втягнення у злочинну діяльність передбачає всі види фізичного насильства і психічного впливу (переконання, залякування, підкуп, обман, розпалювання почуття помсти, заздрості або інших спонукань, пропозиція вчинити злочин, обіцянка придбати або збути викрадене, давання порад про місце і

способи вчинення або про приховування слідів злочину, вживання спиртних напоїв, наркотичних засобів чи психотропних речовин разом з особою з метою полегшити схилення її до вчинення злочину та ін.).

Залучення у боргову кабалу – це поставлення особи у становище, коли вона, ставши боржником, у забезпечення свого боргу надає особисту працю, але цінність виконуваної роботи не зараховується в погашення боргу або якщо тривалість цієї роботи не обмежена і характер її не визначений. На практиці в такий стан потрапляє, наприклад, жінка, яку продали у будинок терпимості іншої країни, власник якого, сплативши гроші продавцю за жінку, відбирає у неї всі документи, обіцяючи повернути їх лише після відпрацювання нею сплаченої ним суми та отримання ним прибутку.

Усиновлення (удочеріння) з метою наживи – оформлене спеціальним юридичним актом одержання на виховання в сім'ю неповнолітньої дитини на правах сина чи дочки, вчинене з метою отримання будь-якої матеріальної вигоди або уникнення певних витрат завдяки усиновленню (удочерінню).

Примусова вагітність – використання репродуктивних функцій організму жінки шляхом природного або штучного запліднення без її добровільної згоди та подальше примушування жінки до виношування дитини.

Вилучення органів – видалення з організму людини її складової частини, яка має певну будову і спеціальне призначення (орган зору, серце, легені, печінка, нирки, підшлункова залоза з 12- палою кишкою, селезінка тощо).

Проведення дослідів над людиною без її згоди – вчинюваний без дозволу людини фізіологічний або психологічний вплив на її організм із застосуванням методів, що недопущені МОЗ України до загального застосування, тобто є експериментальними.

Ознаки торгівлі людьми.

Кваліфікуючими ознаками торгівлі людьми є вчинення злочину:

- спрямованого щодо неповнолітньої чи малолітньої особи;
- щодо кількох осіб;
- повторно;
- за попередньою змовою групою осіб або організованою групою;
- службовою особою з використанням службового становища або батьками, усиновителями, опікунами чи піклувальниками;
- поєднаного з насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого чи його близьких, або з погрозою застосування такого насильства;
- спричинив тяжкі наслідки.

Права постраждалих осіб від торгівлі людьми.

Особа, якій встановлено статус особи, яка постраждала від торгівлі людьми, має право на забезпечення особистої безпеки, поваги, а також на безоплатне одержання:

- інформації щодо своїх прав та можливостей, викладеною мовою, якою володіє така особа;
- медичної, психологічної, соціальної, правової та іншої необхідної допомоги;

- тимчасового розміщення, за бажанням постраждалої особи та у разі відсутності житла, в закладах допомоги для осіб, які постраждали від торгівлі людьми, на строк до трьох місяців, який у разі необхідності може бути продовжено за рішенням місцевої державної адміністрації, зокрема у зв'язку з участю особи в якості постраждалого або свідка у кримінальному процесі;
- відшкодування моральної та матеріальної шкоди за рахунок осіб, які її заподіяли, у порядку, встановленому Цивільним кодексом України;
- одноразової матеріальної допомоги у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;
- допомоги у працевлаштуванні, реалізації права на освіту та професійну підготовку.

Іноземець та особа без громадянства, якій встановлено статус особи, що постраждала від торгівлі людьми на території України, крім передбачених частиною першою цієї статті прав, має також право на:

- безоплатне отримання послуг перекладача;
- тимчасове перебування в Україні строком до трьох місяців, який може бути продовжено у разі необхідності, зокрема у зв'язку з їхньою участю в якості постраждалих або свідків у кримінальному процесі;
- постійне проживання на території України в порядку, встановленому законодавством.

Довідка про статус особи, яка постраждала від торгівлі людьми, є підставою для реєстрації в центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері реєстрації фізичних осіб.

Якщо у суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми існують обґрунтовані підстави вважати, що життю, фізичному чи психічному здоров'ю або свободі та недоторканності особи, яка постраждала від торгівлі людьми та є іноземцем або особою без громадянства, загрожуватиме небезпека у разі повернення її в країну походження після завершення строку її перебування в Україні, в установленому порядку цій особі може бути продовжено статус особи, яка постраждала від торгівлі людьми, що є підставою для одержання дозволу на перебування на території України до припинення таких обставин.

Особа, якій надано право на перебування в Україні відповідно до частини четвертої цієї статті та яка безперервно проживала на території України протягом трьох років з дня встановлення їй статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми, має право на отримання дозволу на імміграцію в порядку, встановленому законодавством.

Надання допомоги особі, яка постраждала від торгівлі людьми, не залежить від:

- звернення такої особи до правоохоронних органів та її участі у кримінальному процесі;
- наявності у такої особи документа, що посвідчує особу (стаття 16 [Закону України "Про протидію торгівлі людьми"](#)).

Суб'єкти у сфері протидії торгівлі людьми.

Суб'єкти у сфері протидії торгівлі людьми, які здійснюють свою діяльність у межах, передбачених законами України:

- спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері протидії торгівлі людьми;
- центральний орган виконавчої влади у сфері боротьби зі злочинністю;
- центральні органи виконавчої влади;
- місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування;
- правоохоронні органи;
- закордонні дипломатичні установи України;
- центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;
- заклади допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми.

Інформування про дітей, які постраждали від торгівлі дітьми.

Якщо особи, які постраждали від торгівлі людьми або стали свідками торгівлі людьми, є дітьми, усі дії, які застосовуються до них, спираються на принципи, викладені у Конвенції ООН про права дитини та Факультативному протоколі про права дитини до Конвенції про права дитини щодо торгівлі дітьми, дитячої проституції та дитячої порнографії.

Якщо вік особи невизначений і є підстави вважати, що ця особа – дитина, вона вважається дитиною і їй надається спеціальний захист до встановлення її віку.

Особа, якій стало відомо про дитину, яка постраждала від торгівлі дітьми, зобов'язана невідкладно і з забезпеченням конфіденційності повідомити про таку дитину орган внутрішніх справ за місцем її перебування та місцеву державну адміністрацію.

У разі існування підозри щодо причетності батьків дитини або осіб, що їх замінюють, до торгівлі дитиною, особи, які постійно контактують з дітьми в галузі освіти, охорони здоров'я, у сферах культури, фізичної культури та спорту, оздоровлення та відпочинку, судовій та правоохоронній сферах у порядку, встановленому чинним законодавством, інформують про це правоохоронні органи.

Держава забезпечує допомогу дитині, з моменту, коли з'явились підстави вважати, що вона постраждала від торгівлі дітьми, і до повного завершення реабілітації дитини.

Відповідальність за вчинення торгівлі людьми.

Торгівля людьми – це кримінальний злочин, який карається згідно з Кримінальним кодексом України позбавленням волі на строк від 3-х до 15-ти років (стаття 149 ККУ)

1. Торговля людиною, а так само вербування, переміщення, переховування, передача або одержання людини, вчинені з метою експлуатації, з використанням примусу, викрадення, обману, шантажу, матеріальної чи іншої залежності потерпілого, його уразливого стану або підкупу третьої особи, яка контролює потерпілого, для отримання згоди на його експлуатацію - караються позбавленням волі на строк від трьох до восьми років.
2. Дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені щодо неповнолітнього або щодо кількох осіб, або повторно, або за попередньою змовою групою осіб, або службовою особою з використанням службового становища, або поєднані з насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого чи його близьких, або з погрозою застосування такого насильства – караються позбавленням волі на строк від п'яти до дванадцяти років з конфіскацією майна або без такої.

3. Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені щодо неповнолітнього його батьками, усиновителями, опікунами чи піклувальниками, або вчинені щодо малолітнього, або організованою групою, або поєднані з насильством, небезпечним для життя або здоров'я потерпілого чи його близьких, або з погрозою застосування такого насильства, або якщо вони спричинили тяжкі наслідки – караються позбавленням волі на строк від восьми до п'ятнадцяти років з конфіскацією майна або без такої.

Потрібна допомога?

527 та 0 800 505 501 – це номери телефону Національної безкоштовної гарячої лінії з протидії торгівлі людьми та консультування мігрантів, спеціалісти якої надають консультації українцям, які планують поїхати за кордон, або повернулися в Україну з-за кордону та іноземцям, які перебувають в Україні. Усі консультації надаються безкоштовно та конфіденційно.